

Gálatas

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mennba yø 'yɛc'ɛi Galacia.

1 ¹ Nügä drá Pablo, rá representantegä rá Jesucristo. Hingra ja'itho rá ts'änni ngue drá representantegä. 'Nɛ hinjonni ja'i da bõni ngue da t'embí bi 'yɛxcagui. Nu'a bi 'yɛxqui, guehna rá Jesucristo co 'nɛhna Oja má Papáhu nuna bi 'yøt'e ngue bi bennate rá Jesucristo 'mø mi du. ² Nügä ya, co 'nɛhya má zi cùhu dí n'yogä'be ya, dadi zenguagähe'u yø 'yɛc'ɛi di mpeti p'u ja yø hnini ngue rá häi Galacia. ³ Nuna Oja má Papáhu co 'nɛhna má Hmuhu Jesucristo, dí nne ngue di jap'ahu 'nɛ da hyut'a ni mmuihu.

⁴ Nuna rá Jesucristo bi nese ngue bi tho conná guehna ts'oquihu para ngue da gugahu p'u ja rá nts'o ja ua ja rá ximhäi. Nuna Oja má Papáhu, go rá ts'änni'a tengue bi thohra Cristo na. ⁵ Janangue ma ga espahu Oja hangú rá pa. Da ngut'atho.

⁶ Nuna rá mate rá Jesucristo bi 'dacju, Oja bi 'yøt'e ngue bi dimma mmuihu ngue nzongahu Oja ngue ga ɛc'ɛihu rá Cristo. A nuyá, dadi 'yøthogä hanja ngue n'nahmantho guí nne gui hyehmu p'u Oja, guí nne gui tenhna mi'da yø hya t'embí ngue rá hoga 'da'yo hya. ⁷ Pe nu'a majuaní ngue rá hoga 'da'yo hya, hingui yoho, hyu ja'a, sinoque hõnda n'na. A nuyá, 'bui to øt'e ngue di 'yot'itho ni mmuihu, i nne da mænna hoga 'da'yo hya ngue te bi 'yøtra Cristo. ⁸ Pe nuyá, madague'a da guecsɛgähe, oque n'na rá anxɛ di 'yɛ mahɛts'i da bõni ngue da xi'ahu man'na rá hoga 'da'yo hya ngue hinda 'da'iguui ná rá hya ya xtá xi'ahɛ, nuna n'nan'yo rá hya da ma, da ma rá castigo ná. ⁹ Ya xtá xi'ahu m'met'o, 'nɛ mahøn'a ga mmangä ya. Nu'mø to da xi'ahu man'na rá hoga 'da'yo hya hinda 'da'iguui ná rá hya ya guí ɛc'ɛihu, nuna n'nan'yo rá hya da ma, da ma rá castigo ná.

¹⁰ Co nuna rá hya naya, ¿ua da zä gui 'yemhmu ngue dí hongä rá hya ha di nu manhogä yø ja'i? Nu'á, hin'na'a. Dí nne ngue gue'a Oja da nu manhogui. Nügä hinna mangä ya yø hya ya, ngue di nu manhogyø ja'i. Nu'mø gdi hongä rá hya ngue da gue'a te nnu manho yø ja'i ga mma, ya hingrá mefigä rá Cristo 'mø.

¹¹ Ague má zi cu'ahu, dami pahmu ngue nuna rá hoga 'da'yo hya dadi øt'ahu, hingra ja'itho rá ts'änni ná. ¹² Hinjonni ja'i dá mɛpyagä te bi má, 'nɛ hinjonni ja'i xänngui te dí mma. Hinda hõnse rá Jesucristo bi jaqui ngue dá pacä ná rá hya ná.

¹³ Ya xcá 'yøhmü te 'bɛ'a nmará n'yogä m'met'o ngue'mø nmi tennä yø nt'ɛc'ɛi yø judío. Guí pahmu ngue janjuani hinmi säyagä dí honi ha gda sɛcä'u yø ja'i Oja. Porque nmi nnegä ngue xøgue xtí m'mehna ra hoga 'da'yo hya na. ¹⁴ Nu'a rá nt'ɛc'ɛi yø judío mi ja, man'na tate ngue nmi ɛc'ɛigä'a ngue'u mi'da ma mmijudíogähe 'da'igu ra pa dí 'bühme. Nugä man'na xtä øt'ä xanho'a te ra costumbre mani n'yo ma mboxitahu.

¹⁵ Nuna Oja bi 'dacrä mate ngue bá huanngui hante ngue gä m'mui. 'Nɛ bi zoqui ngue ga øtra 'befi bi 'daqui. ¹⁶ Porque bi ne Oja ngue dá mpacä'be'a rá Ts'unt'u, n'namhma ngue da zäp'u ga xicä yø ja'i hingyø judío te'o na rá Ts'unt'u Oja. A nugä p'uya, hinjonni ja'i dá änni te ja ngue ga øt'e. ¹⁷ 'Nɛ hinga 'bet'o dá magä p'u Jerusalén ngue xca xädi te mi xännbate'u yø representante ra Cristo bi 'yɛxa m'met'o hante ngue da 'yɛxqui. Sinoque daní mpagä p'u ja ra häi Arabia. 'Dámba pengä p'uya, mahøndä ɛcä p'u ja ra hnini Damasco. ¹⁸ Mi tho'a nhyu jeya p'uya, ja dá magä Jerusalén ngue dá nyagä'be ra Bèdu. Pɛ høndä n'nɛ'ma cüt'a dá m'mucä p'u mi 'bua. ¹⁹ 'Nɛ hinjom mi'da ni representante dá nyagä'be, hinda høndra Jacobo nu'a rá n'yohu ma Hmuhu Jesucristo dá nugä p'u. ²⁰ I pa Oja ngue majuani na ra hya dí xi'ahu.

²¹ M'mefa p'uya, daní mpagä p'u ja ra häi Siria, 'nɛp'u ja ra häi Cilicia.

²² A nu'u yø ja'i ɛc'ɛi ra Cristo di mpeti p'u ja yø hnini ngue ra häi Judea, tobe hinga n'na ndi dadi nnugähe'u. ²³ Høntho nt'øde te hma ngue ɛnyø ja'i: "Nuna ra n'yohu mi honi ha di zühyo 'yɛc'ɛi 'mø man'na ra pa, a nuyá hmanya ngue guehna xihyo ja'i ngue da 'yɛc'ɛi'a ra Cristo nuna hinmi nnepe da 'yɛc'ɛi yø ja'i m'met'o". ²⁴ Janangue ɛspabi Oja yø ja'i, porque nuna Oja bi hyät'i bi pärcagui ma mmui.

2 ¹ Mi gua'a rá 'dɛ'ma goho ra jeya p'uya, mahøndä magä Jerusalén. Dä megä'be ra Bernabé conna Tito. ² Dä magä p'u, porque Oja bi 'yurcagui, bi neque ngue ga mmagä Jerusalén. Bi mpeti'u 'bet'o ra hya p'uya ngue dá nyahe. Dä xicä'u p'uya hanja na ra hoga 'da'yo hya dadi øtä yø ja'i hingyø judío. Dä ne ngue da fadi ngue 'da'igu ra hya dí xihme yø ja'i. Porque dá negä ngue hendi nts'onna ma 'befi ya xtä øt'e, 'nɛ nimantho dadi mpefi. ³ Pɛ majuadi dá nyahe, bi hnu manho na ra hya dá ma. Nuna ra Tito ma n'yogä'be hinguí n'youi ra hmɛpya ngue ra circuncisión. Pɛ ya himbi ma ma jats'edi ngue di njapi tengutho manna ley ga 'yo yø judío. ⁴ Høndi 'da yø ja'i mi 'bup'u ngue himma juani yø 'yɛc'ɛi, bi nepe ngue xta hmɛpya na ra Tito. Pɛ nuyá, guehya yø ja'i cuatyø 'yɛc'ɛi ya, i honi ha di zarca ma guahu ngue da zäp'u di jajpahu m'mefa ngue hendi øthu'a te gä mmamp'u ja ra ley. Porque ya dí ɛc'ɛihu ra Cristo. 'Nɛ guehya yø ja'i di ja ts'edi ngue ga øthu te gä mmamp'u ja ra ley ya. ⁵ Pɛ nuna ra hya mmanya, hinga n'na ne dí ørpähe masu.

Porque nuna ra hoga 'da'yo hya ya guí ec'eihü, guehna ra hya ngue majuaní na, ya hinda zä to di pädi.

⁶ Nu'u yø 'yēc'ei 'bet'o ra hya, hīndi mportagä 'mø ngue 'bet'o ogue hīn'na, porque nup'u ja rá hmi rá dä Oja, ya himma hyets'i yø ja'i p'u. Pe nu'u 'bet'o, hīn tema hya bi xiqui ngue da 'yēngui hinga gue'a ra hya dí mma. ⁷ Hante gue bi mmeyase ngue Oja di fārcagui rá hoga 'da'yo hya ngue ga xihyø ja'i hīngyø judío. A nuna ra Bedu bi ma mafāti ra hoga 'da'yo hya da xihyø ja'i ngue yø judío. ⁸ Porque guese Oja bi 'yēxra Bedu ngue drā representante ra Cristo p'u ha 'būhyø judío. Pe xquet'a bi 'yēxqui ngue drā representantegä ra Cristo p'u 'būhyø ja'i hīngyø judío.

⁹ Janangue nuya hyu nc'ei ya, ra Jacobo, ra Bedu, ra Xuua guehya 'bet'o p'u Jerusalén, bi bahya p'uya ngue Oja bi ne ngue di toagä ra mmēnthi ngue ga øt'ä na ra 'befi na. Ya dá mbennba 'yehe p'uya, guehna ra hmeya na ngue jaje ra acuerdo na te ra 'befi ga øthe. Bi ts'ännbaya ngue ga mmegä'be ra Bernabé, ga ma mangä'be ra hoga 'da'yo hya p'u 'būhyø ja'i hīngyø judío. A nuya dá nyagähe p'uya, guehya da xihra hoga 'da'yo hya ya yø judío ya. ¹⁰ Hōnda n'na ra hya bi sicä'be p'uya, ngue hinda ma mapumbēni yø hyoya, da 'bāts'i te honi. Pe nuna ra hya na, hinga ja dí mbēnngagui, ya zant'a dadi ja ndummui ngue da 'bāts'i te honyø hyoya.

¹¹ M'mefa p'uya, ya dí 'bucä p'u ja ra hnini Antioquía, xquet'a bi zøp'u ra Bedu. Mi ma njammī pa p'uya, bi 'yēhra pa ngue hīnni 'yup'u te bi 'yøtra Bedu. Janangue yø hmi yø dä yø ja'i p'u dá hejpi te øt'e. ¹² Rá mūditho xanho te bi 'yøtra Bedu. 'Dap'u bi nsihmēui yø 'yēc'ei hīngui n'youi ra hmēpya di njapyø judío. Mi zø i'da yø ja'i bá nexpu 'būhra Jacobo, guehya yø ja'i di ja ts'edi ngue da hmēpya gätho yø 'yēc'ei hīngyø judío ya. Mi zøhya p'uya, ra Bedu bi zu ngue da ts'ui, janangue bi 'uep'u 'būhyø 'yēc'ei hinga mhmēpya. ¹³ Nuya mi'da yø judío ngue ya yø 'yēc'ei p'uya, xquet'a 'nēhya bi 'yøt'e tengutho øtra Bedu ya ngue bi nsu, bi 'uep'u 'būhyø 'yēc'ei hinga mhmēpya. Co 'nēhna ra Bernabé bi ntet'i te øtra Bedu. ¹⁴ Nu'mø mā nugä te øtra Bedu p'uya ngue ya himma juani ngue gue'a te mmanna hoga 'da'yo hya ga 'yo, yø hmi yø dä yø 'yēc'ei p'u dá hejpi, dí embi: “Ague Bedu, nu'i grā judío, pe asta 'nēse'i, ya xcä hyep'u 'da yø hya mmāmp'u ja ra ley ga 'yo yø judío. Ya guí øt'e tengutho yø 'yēc'ei hīngyø judío. ¿Hanja ya ngue ja guí nnepe da 'yēn'u yø 'yēc'ei hīngyø judío ngue jatho ga øthu te gä mmāmp'u ja ra ley ga 'yo yø judío ya?” dí embi.

¹⁵ Dí nne ga xi'a n'na ra hya ya te'o gätho ya mā mmijudíoü. A nuju, hīnna 'būhmü'a ngue ra ts'oqui ga øthu tengutho øtyø ja'i hīngyø judío.

¹⁶ Pɛ dí pahmuŋgue nu'a di nhohma ts'oquihu, hinga gue'a gue ga øthu te mmamp'u ja ra ley ga 'yo yø judío'a. Nu'a di nhohra ts'oqui, gue'a gue da t'ɛc'ɛi ra Jesucristo'a. A nu yø ja'i hingyø judío ya ɛc'ɛi ra Cristo ya, pɛ xquet'a 'nɛcju ya dí ɛc'ɛihu na ra Jesucristo ya. 'Nɛ guehna di nhohma ts'oquihu na gue dá ɛc'ɛihu ra Cristo, hingue masque bi nhohma ts'oquihu gue xcá øthu te mmamp'u ja ra ley ga 'yo ma mmijudíohu. Porque hinjonda bɔni gue di nhohrá ts'oqui gue da 'yøt'e te mmamp'u ja ra ley. ¹⁷ A nuyá, ya dí ɛc'ɛihu ra Cristo gue di nhohma ts'oquihu. Pɛ mi'da yø ja'i embi gue ra ts'oqui dí øthu gue hindí øthu te gäma hya mmamp'u ja ra ley. ¿Ua sä da 'yɛnya yø ja'i ya gue nu'a te ra hya bi xänngahu ra Cristo, ya i 'yøt'a gue ga øthu ra ts'oqui? Nu'á, hin'na'a. ¹⁸ A nuyá, ya xtá mangä gue hinguí ja rá ts'edi ra ley gue di nhohra ts'oqui. Xi'mø honga 'bät'i, ga embi gue ja rá ts'edi ra ley, ya himma juani gue bi nhohma ts'oquigä 'mø. ¹⁹ Pɛ ya hinni mantho gue ja rá ts'edi ra ley ya, porque ya bi nja'a ra castigo mi mmanna ley. Nugä tengutho 'mø bi hyogä ra ley. Nuyá, ya gdä 'bu'a gue ga ten'na Oja. ²⁰ Nu'mø mi ma macuat'i ra pont'i ra Jesucristo, 'nɛqui dí ør'ma güenda gue ya bi ncuarcagui ra pont'i. Nuya hindí sänse te nna 'bui, hønt'a ra Cristo o ma mmuigä ya. A nuyá, mente ra pa dí 'bucä ua ja ra ximhäi, hønt'a rá Ts'unt'u Oja dí ɛc'ɛi ya. Nuná, di maqui 'nɛ bi ndäse gue bi tho conná gueque. ²¹ Nuna rá mate Oja bi 'daqui, hindí nne ga joni. Xi'mø gue da gue'a ra ley ga 'yo yø judío di nhohrá ts'oqui ra ja'i, ya säditho bi du ra Cristo 'mø.

3 ¹ Ague gyø mmɛnguŋhu p'u ja ra häi Galacia, rá nzegui ma'bɛdi ni mmuihu. ¿Hanja gue gadi n'uni thä'ahu gue hinguí ɛc'ɛihu na ra hya majuaní? Ni hmi ni dāhu p'u dá mangähe na ra hya na gue ra Jesucristo bi 'dømp'u ja ra pont'i. ¿Ua ya gá pumbɛnihu na ra hya naya? ² Ya guí pahmu xandønho gue Oja bá pen'nahu ra Espíritu Santo gue gá 'yɛc'ɛihu ra hoga 'da'yo hya bi si'ahu. Himbi 'ben'nahu na ra Espíritu Santo gue gá 'yøthu'a te gä nt'ot'i p'u ja ra ley. ³ ¿Mba hanja'a ni m'memmui guí øthu? Ya guí pahmu gue gue'a ra Espíritu Santo bi 'da'ahu ra 'da'yo te. Pɛ nuya guí ɛna gue gui hyonse ha di gommanho te gdi n'yohu ya. ⁴ Ya xangu ra n'u xca sähu gue guí ɛc'ɛihu ra Cristo. ¿Ua hinte ni bøntho'a ya? Pɛ dí ɛna gue ja te ni bøn'a. ⁵ Damí pahmu hanja ya gue Oja bá penhna Espíritu Santo gue bi 'yøtyø milagro p'u guí 'buhmu. Nguna gá nuhu gue bi nja rángue gá 'yɛc'ɛi ra hoga 'da'yo hya bi si'ahu. Pɛ hin'i nja na te gá nuhu gue gá 'yøthu'a te gä nt'ot'i p'u ja ra ley.

⁶ Tengutho dí xi'ahu ya, nguna nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro gue ɛna: “Ra Abraham bi 'yɛc'ɛi gue di nja'a te ra hya xi xi Oja. Nu'a i 'yɛc'ɛi p'uya, Oja bi hojpabi rá ts'oqui”, i ɛna. ⁷ Janangue damí pahmu ya gue

nu'u nnøpa mbom'meto ra Abraham, guehya yø ja'i ja yø nt'ec'ei ya.

⁸ Nup'u ja ra Maca Libro, ya manjam'møtho nt'ot'i ra hoga 'da'yo hya ngue 'ne'u yø ja'i hingyø judío di nhohyø ts'oqui 'mø bi 'yec'ei Oja. Porque ngu'a bi man'Oja bi nyaui ra Abraham ngue bi 'yembi: “Conná ngue'a'i gätho yø ja'i 'bucua ja ra ximhäi da ma majapi”, bi 'yembi. ⁹ Nu ra Abraham bi 'yec'ei Oja, 'ne Oja bi japi. A nuyá, nu to gä da 'yec'ei Oja, Oja di japi tengutho ra Abraham.

¹⁰ Nu to gä ena ngue di nyan'a ngue da 'yøt'e te gä nt'ot'i p'u ja ra ley, da tho ra castigo ra ja'i. Porque nt'ot'i ra hya ngue ena: “Nu to hingui øt'e para zantho'a te gätho nt'ot'i p'u ja ra ley, gue'a da tho ra castigo'a”. ¹¹ Pe dí pahmu ngue nu ra ja'i ena ngue da 'yøt'e gätho'a te mmamp'u ja ra ley, hinga gue'a di hojpabi Oja'a. Porque ra Maca Libro i ena: “A nuya to bi 'yec'ei Oja, guehya di hojpabi ya, 'ne di unna 'da'yo te”. ¹² Ya hinte ni bøndrá nt'ec'ei ra ja'i nu'a ena ngue di nyan'a ngue da 'yøt'e te mmamp'u ja ra ley. Porque nt'ot'i p'u ja ra ley ra hya ngue ena: “Nu ra ja'i hinte di 'bedi da 'yøt'e gätho'a te mmamp'u ja ra ley, hønt'a ra ja'i di t'unna 'da'yo te'a”.

¹³ A nuyá, ya hinga thomhmu ra castigo mmamp'u ja ra ley ya. Porque ra Cristo, ya bi thohra castigo conná nguecjua. Nup'u ja ra Maca Libro i emp'u: “Nu ra ja'i macuati ra za, ya ra castigo thogui”. ¹⁴ Ra Cristo bi thohra castigo conná nguecjü n'namhma ngue hinga høndra Abraham di nthœui rá njapi Oja, sinoque xquet'a 'ne'u yø ja'i hingyø judío di nthœui. Janangue ya di nja'a te ra hya bi yat'a Oja, nu to gä dí ec'eiha ra Jesucristo, ya dí n'yohu ra Espíritu Santo.

¹⁵ Ague ma zi cu'ahu, nuna ra hya ga mmangä ya, gdä hyejpahua te øtyø ja'i. Nu n'na ra n'yohu ngue'mø øt'ui n'na ra cohi rá mmic'eiui, 'ne bi firma ra sucua da nangui, ya hinda zä to da xotra hya bi nja, ni xinda zä ngue to da hyuts'i te nt'ot'i. ¹⁶ Nuna Oja bi yarpabi n'na ra hya ra Abraham co 'ne'a rá mbom'meto bi terpap'u. Pe hinte mmamp'u ha nt'ot'i ra hya ngue da 'yena “yø mbom'meto” tengutho 'mø di mma ngue xtängu. Sinoque n'na nc'eitho'a mmamp'u, guehna ra Cristo na p'uya.

¹⁷ Tengutho ra cohi øtyø ja'i, xquet'a Oja bi gohmi n'na ra cohi ra Abraham, 'ne bi yarp'i ngue di nja'a te bi xifi. Mi tho'i 430 njeya, bi t'unna ley ra Moisés, pe himbi nts'onna ra cohi mi jaui Oja ra Abraham. Nuna ra hya ya xi ma mayat'i, di njahma na. ¹⁸ Xi'mø hønt'u to øt'e te gä di manda ra ley di t'unna njapi, ya himma hyoni tema hya di yarcahu Oja 'mø. Pe ra Abraham bi yarpabi Oja ngue di unná njapi, 'ne bi unni.

¹⁹ Pe çhanja ngue bi nja na ra ley 'mø? Bi un'Oja na ra ley para ngue da bahyø ja'i te 'be'a ra ts'oqui øtyø ja'i. 'Ne bi nja rá ts'edi na ra ley asta gue'mø mi m'mu'a rá mbom'meto ra Abraham. Nuná, bá ts'ännbi

ngue da 'yøt'a te ra hya mayat'i ngue di nja. Nuna ra ley na, yø anxe bi ma hanja, janangue ra Moisés bi xihyø ja'i na ra hya bi manyø anxe.

²⁰ Pe nu'mø mi nyaui Oja ra Abraham ngue bi yarpabi na ra hya na, hinga 'be bi hyonna pøngahya, sinoque bi nyaseui.

²¹ ¿Ua sä ga emhmü ngue nuna ra ley bi 'yotra Moisés di njunt'ui na te ra hya bi yat'a Oja? Nu'á, hin'na'a. Porque hin tema ley di ja ngue da hyät'i da 'yøtra ja'i te gä di manda para ngue di t'unna 'da'yo te ra ja'i.

²² Pe nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue gätho yø ja'i xa mbent'ui ra ts'oqui. Janangue dí pahmu ya ngue hønt'u to ec'ei ra Cristo di nthui'a te xa yat'a Oja ngue di un'u to bi 'yec'ei.

²³ Hante ngue da zøcua ra Cristo, gue'a ra ley madi manda yø ja'i. Bi nja rá ts'edi na ra ley na, asta gue'mø ma pahmu ngue gue'a ra Cristo ga ec'eiü ngue di nhohma ts'oquiü. ²⁴ Nuna ra ley bi nøpa madi yø ja'i, ngue di ndäpyø ja'i ra Cristo 'mø mi zøhø. A nu to da 'yec'ei na ra Cristo p'uya, ya di nhohrá ts'oqui ra ja'i. ²⁵ A nuyá, ngue dí ec'eiü ra Cristo, ya hinni mantho di mandagahu na ra ley mi fäcju ya.

²⁶ Rángue dí ec'eiü ra Jesucristo ya, ya yø basigahu Oja ya. ²⁷ A nuyá, nu to gä bi nxixya 'mø mi 'yec'ei ra Jesucristo, guehya ga 'yo tengutho i n'yo ra Cristo ya. ²⁸ Ya hinda mporta ngue'mø grá judío oque hingrá judío; 'bühni hmu oque hinjo'o ni hmu; oque grá n'yohu oque grá xisu. Porque nu'mø ya gä guí n'yohu ra Jesucristo, ya n'na hyätho gui jahu'a. ²⁹ Nu'mø ngue guí n'yohu ra Cristo, ya gue'ahu yø mbom'meto ra Abraham. 'Ne di toca'ahu na te xa yat'Oja ngue di uni.

4 ¹ Ya guí nnuhu ngue nu'mø rá ngüetho n'na ra ts'unt'u ja ngue da gohmi n'na ra erensia, 'da'igüdui n'na ra hmiqüi, madague'a ngue rá mmeti gätho. ² Porque 'bühyø ja'i di ncarga ngue da märpabi te pets'i asta gue'mø bi zønna pa da zännbabi rá papá ngue di ndäpi. ³ Di njathu p'uya. Hante ngue ga pahmu hanja na ra Cristo, dá ja ndümmü ngue ga øthu'u yø costumbre ga 'bühyø ja'i ua ja ra ximhäi. ⁴ Pe nu'mø mi zønna pa bá sän'na Oja ngue bá penhua rá Ts'unt'u, bi øn'a n'na ra xisu. Nuna ra Ts'unt'u na, bi 'yøt'e te mmamp'u ja ra ley ga 'yo yø judío. ⁵ Bí 'yehë ngue go bi tho'a ra castigo mi ja ga thohmu tengutho di manda ra ley. Janangue nuyá, ya guecju yø basigahu Oja ya.

⁶ A nuya ngue ya yø basigahu Oja, nuna Oja conná Ts'unt'u bá penhna Espíritu Santo p'u ja ma mmuihu ngue ga n'yohu. 'Ne guehna ra Espíritu Santo bi bennbi te mmanna ja'i 'mø xi Oja ngue embi: "Ma Papá'i Oja".

⁷ Janangue nuyá, ngue ya yø basigahu Oja ya, ya hinda 'bühmu tengutho n'na ra hmiqüi. A nu'mø ngue ya yø basigahu Oja, tengutho n'na ra basi ja rá erensia, di njathu p'uya, di tocagahu'a te di un'Oja rángue dí ec'eiü ra Cristo.

⁸ Nu'mø yø pa xā thogui ngue hīnmanī pahmū Oja, gue'u yø dahmu ngue hīmma juanī Oja gmi nnōpa hmuhū ngue gmi thannehū. ⁹ A nuyá, ya guí pahmū Oja ya, ogue man'na xāho, bi ba'ahū Oja. ¿Hanja ngue ya guí nne gui hyehmū p'u Oja ya, mahønguī nne gui 'yēc'eihū'u yø costumbre hīn temā ts'edi di ja? ¹⁰ Porque guí suphū yø pa di costumbra yø ja'i ngue supī. Nu'mø ra t'usna guí suphū. Njeya, njeya i ja mī'da yø pa guí suphū. ¹¹ Ya xāngu ra 'bēfi xtā øt'e ngue dí xān'nahū rā hyā. Guehna dí sugā naya ngue di nts'onna rā hyā nā.

¹² Ague mā zi cū'ahū, damī 'yøthū tengutho dí øt'ä ngue hīndī øt'ä'u yø costumbre yø judío ya. A nugā dí øt'ä tengutho gmi øthū m'met'o. Pē nugā dí enā ngue hīnguī sūcjū tengue dí øt'e. ¹³ Guí pahmū ngue nu'mø rá mudi mā magā p'u guí 'būhmū, dá xi'ahū rā hoga 'da'yo hyā, nugā nmadī hyēnnī. ¹⁴ 'Nē nu'a rā n'u nmi hēmbā, xāhēnnītho ha xtī zā xca nyahū. Pē nu'ahū p'uya hīnga 'yēmhmū ngue hīnda zā gā nyahū, nī xīnga fescathohū rā hyā dá māngā. Hante gue co n'na rā pāhā guí 'yøhmū rā hyā dá māngā, tengutho 'mø di 'bāp'u n'na rá anxē Oja ngue da zo'asehū, ogue tengutho 'mø di 'bāse p'u rā Jesucristo da zo'ahū, gā jajū p'u. ¹⁵ ¿Hapū gā 'yēmhmū'a rā pāhā bī nja'ahū'a rā ora dá xi'ahū rā hyā? Conque dí pacā ngue nu'a rā 'bāxte guí nne xqui 'yørcāhū, nu'mø di sā astā nī dā guí nne xqui hyāi ngue xqui 'dacjū. ¹⁶ Xiya, astā guí nne gui 'yøt'e ngue mā nsuihū ya ngue njuantho dí xi'ahū nā te majuanī.

¹⁷ A nuyā mī'da yø ja'i ēmmēi nne da mākāhū, pē hīngā nho nne da 'yøt'ahū ya. Sinoque hōntho nne ya ngue gui hyegāhū p'u, i nne ngue go gui tēhnū'a rā hyā mmanya. ¹⁸ Pē ya xāho ngue'mø to nne da mākāhū, pēgue ya da 'yo'a ngue rā nho da 'yøt'e. A nugā xquet'a dí nne gā fākāhū, pē hīnga hōn'mø dí 'bāp'u guí 'būhmū dí nne gā fākāhū, sinoque hangū rā pa dí nne gā fākāhū. ¹⁹ Ague mā basī'ahū, tengutho n'na rā xisu 'mø ja ngue di ønnā basī sā rā n'u, di njadā p'uya, mahōndī sā rā n'u co nu'ahū astā gue'mø gui 'yøthū tengutho bi 'yøtra Cristo. ²⁰ Nugā hīndī sanī ngue gdi 'bēcā p'u guí 'būhmū ya ngue gā nyasehū, n'namhma gā nnu ha gda japā'a rā hyā si'ahū. Porque nuyá, janjuanī hīndī padī te gā øt'e co nu'ahū.

²¹ Nu to gātho nne da 'yøt'e te gā nt'ot'i p'u ja rā ley gā 'yo yø judío, damī xicjū ya. ¿Ua hīnjam'mø guí øhmū'a rā hyā nt'ot'i p'u ja rā libro ngue rā ley? ²² Ya guí pahmū ngue nt'ot'i ngue rā Abraham bī m'mū'i yoho yø ts'unt'u. Nūnā n'na rá ts'unt'u, rá ts'unt'u n'na rā xisu ngue rā gūnītho. Nūnā man'na rá ts'unt'u, rá ts'unt'u nā rā xisu ngue rā mmēnnīgu. ²³ Nūnā rā xisu ngue rā gūnītho, hīngā 'yābasī nā, janāngue bī m'muhrā basī. Pē nūnā rā xisu ngue rā mmēnnīgu, marā 'yābasī,

guesε Oja bi yarpabi ra Abraham ngue bi m'muhrá basi na. ²⁴ Ja ua yø hya mahyequi. Nuya yoho yø xisu ya, guí nhyejpabi yoho yø cohi i ja. Nuna ra xisu ngue ra gũntho ni hu ngue ra Agar. Guí nhyejpabi'a ra cohi bá njap'u ja ra t'øhø Sinaí. A nuya yø ja'i ena ngue da 'yøt'e te di manda ra ley ya, guehya nnøpa basi ra Agar. ²⁵ Nuna ra Agar, yoho yø xequi mahyejpi. Guí nhyejpa ra t'øhø Sinaí jap'u ja ra häi Arabia. 'Ne guí nhyejpa ra Jerusalén, nu'a ja ua ja ra häi. Porque nuya yø judío 'bup'u, i tenthø te nt'ot'i p'u ja ra ley. ²⁶ Pe nuya yø ja'i yø ngump'u ja ra Jerusalén bí ja mahets'i, hĩndi manda ra ley ya. A nuju, ja dyø mmengũhu p'uya. ²⁷ A nup'u ja ra Maca Libro, nt'ot'i p'u ra hya ngue ena: “Di nja'i mpähä grá 'yabasi, nu'i hinga pahra ønnate. Ga mafi ngue gui johya, madague'a ngue tobe hĩngui pa'a ra ønnate. Porque ra xisu ngue ra 'yabasi bi hyep'u rá ndø, pe man'na xangu yø basi di m'mui, hĩnda gue'a ra xisu 'buhmi rá ndø”.

²⁸ A nuju ya ma zi cu'ahũ, tengũtho ra Isaac, Oja bi yat'i ngue di m'mui. Di njathu p'uya, Oja bi yat'i ngue dyø basigahũ. ²⁹ Nu'mø mi nja na te ra hya xí yat'a Oja ngue di nja, ra Espíritu Santo bi 'yøt'e ngue bi m'muhrá Isaac. Pe nuna rá ts'unt'u ra Agar bi mbøcũ, bi zũhra Isaac. Xquet'a di njathu p'uya, nu'u mma ngue øt'e te nt'ot'i p'u ja ra ley i sucjũ. ³⁰ Pe guí pahmu te nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ngue ena: “Nuna ra xisu ngue ra gũntho, da thøn'athi, da me rá ts'unt'u. Porque nuna rá ts'unt'u na, hĩndi tocabi'a te da hyanna rá ts'unt'u na ra xisu ngue ra mmennigu”, i ena. ³¹ A nuya ma zi cu'ahũ, hĩngyø basigahũ na ra xisu ngue ra gũntho, sinoque gue'a ra xisu ngue ra mmennigu yø basigahũ.

5 ¹ Ya bi hoga ma ts'oquihũ ra Jesucristo. Janangue ya hĩndi tenhnũ'a ra ley ga 'yo yø judío ngue ga ena di nyanma tehũ. Dami hyahũ ra ts'edi ya, dami ndũhu co nuna ra hya na. 'Yo sä guí ena ngue di nja ra castigo ngue'mø hĩngui tenna ley ga 'yo yø judío.

² Nugä drá Pablo, dami 'yøhmũ na ra hya ga mmangä ya. 'Yo gadi n'uni ngue da hmepya'ahũ ngue sä gui 'yena gue'a di nhohni ts'oquihũ'a. Nu'mø, ya säditho gá pahmu ra Cristo 'mø. ³ Mahøn'a dí nne ga xi'ahũ ya, nu gätho yø ja'i ena ngue da mepya yø do'yo, 'yo sä di ena ngue hønt'a da 'yøt'a, sinoque ja ngue da 'yøt'e gätho'a te nt'ot'i p'u ja ra ley. ⁴ Nuya yø ja'i ena ngue di nhohyø ts'oqui ngue da 'yøt'e te gäma hya nt'ot'i p'u ja ra ley, guehya yø ja'i hep'u ra Cristo ya. Ya emp'u na rá mate Oja. ⁵ Pe nuju, ra Espíritu Santo di hatra ts'edi ma mmuihũ ngue dí tømhmũ'a ra pa rá nzegui. Guesε Oja da mamp'uya ngue ya bi nhohma ts'oquihũ rángue dí ec'eihũ ra Cristo. ⁶ A nuyá, ngue ya dí n'yohũ ra Jesucristo, ya hĩnte di muui 'mø mhmeppya ma do'yohũ oque hinga mhmeppayahũ. A nu'a tate di muui ya, guehna ma nt'ec'eihũ

ja naya, 'ne nuna ma nt'ec'eihu na, guehna øt'e ngue dadi mahma cuhu n'na ngu n'naju naya.

⁷ Ya xanho te gmani n'yohu m'met'o. ¿Te'o di ts'on'na ni mmuihu ngue gui hehmu p'u na ra hya majuaní? ⁸ Nuna ra hya di ts'on'na ni mmuihu, hingrá ts'anni Oja na. Porque Oja, i zon'nahu na ngue gui siguethohu te mi ja. ⁹ Ya gui nnuhu ngue n'na zituqui ra íxi di ixqui gátho ra juni.

¹⁰ Nugä hu ma mmui ngue ma Hmuhu Jesucristo hindi ja'i ngue gui pähni nt'ec'eihu i ja. Pe nuna ra n'yohu nne di ts'on'na ni mmuihu, da japra castigo Oja na, hønt'o bi zä maja'i.

¹¹ Pe nugä ma zi cu'ahu, nu'mø gdi xi'ahu ngue gui mmepeya ni do'yohu, hindi nnu man'ugä yø judío 'mø. Pe nuyá, sacyø ja'i co nuna ra hya dí xännbate, ngue ra Cristo bi dup'u ja ra pont'i, gue'a i nyanyø te yø ja'i'a. ¹² Nuya yø n'yohu di pi'ahu ena ngue jatho gui mmepeya ni do'yohu ngue da ma nthequi, çhanja ngue nuya yø n'yohu ya, hindi nhyecse xanho asta da ma m'moqui?

¹³ Ague ma zi cu'ahu, bi zon'nahu Oja ngue hinni mantho gui suhu ra castigo di manda ra ley. Pe 'yo sä gui emhmu ngue sätho gui 'yøthu ra nts'o so ni mmuihu ya. Nu'á, hin'na'a. Para ngue di nequi ngue gadi mmadi n'na ngu n'na'ahu, a nuya dami mfäts'i n'na ngu n'na'ahu ya.

¹⁴ Hønt'a n'na ra hya ja ngue di nja para ngue di ma macumple te gä nt'ot'i p'u ja ra ley. Guehna ra hya ngue ena: “Dami mahni mmic'eiui tengutho gni ne ngue di ma mamadi'i”. ¹⁵ Pe nu'mø gadi nsøthu, ya ja ngue gui nsahu n'na ngu n'na, pets'i gui tutho ni mmic'eiui.

¹⁶ Nugä dí xi'ahu, dami n'uni ngue gue'a ra Espíritu Santo da xän'nahu te gdí n'yohu. Nu'mø gui hyaxhu'a ra 'yu di 'da'ahu'a, hinguí 'yøthu'a te ni pähäsehü 'mø. ¹⁷ Nu'a ra nts'o so ma mmuihu, hinguí nnu manho ra Espíritu Santo'a. Nuna te nne ra Espíritu Santo ga øthu, n'nan'yo na ngue'a ra nts'o so ma mmuihu. Guehya di ntør'mahya p'u ja ma mmuihu ya. Janangue xangu yø nnidi hinguí sä ga øthu'a te dí nne ga øthu. ¹⁸ A nu'mø gue'a ra Espíritu Santo da xänngahu te ga øthu, ya hinguí ja ngue ga suhu ra castigo di manda ra ley 'mø.

¹⁹ Hinguí henni gdá pahmu ndana gue'a ya yø nts'o øtyø ja'i. Gue'a ra n'yots'om'mäi, gä ra nts'o ja rá mmui ra ja'i, hinguí nne di ts'ammi ngue'a te ra nts'o ga 'yo. ²⁰ I thanne yø dahmu, i ete. Di nsuhyø ja'i. Høndra njunt'i nne. I sehya. I ncue. Di 'yets'i. I 'uenyø ja'i ya yø hya i mma. Porque høndra ntapahya i nne. ²¹ I nnepe te pesrá mmic'eiui, hote, iti, 'ne hinha ga ndits'i. Gätho mi'da yø nts'o i ja, gä øt'e. Nugä ya xtá xi'ahu m'met'o 'ne mahøn'a dí xi'ahu ya, ngue nuya yø ja'i njap'u, ya hinda ma macut'i p'u di manda Oja ya.

²² Pe ra Espíritu Santo di hatra ts'edi ra ja'i te da n'yo. Guehna ra ja'i di mahrá mmic'eiui na, di johya, hu rá mmui, seti te thogui, ra hoja'i.

hĩngui ya rá mmui ngue'a rá n̄ho ɔt'e. Nu te rá hya p̄onna ne, gue'a ɔt'a.
²³ Hĩndi 'yɛts'i, h̄at'i s̄amr̄a mmui. A n̄yá, h̄in tem̄a ley di ja ngue d̄a z̄a
 d̄a m̄a ngue d̄a ma rá castigo ya ȳo ja'i ḡa 'yo ya ȳo hya dí xi'ah̄u ya.
²⁴ Ḡátho ya to n'youi rá Jesucristo, ya bi 'ȳot'e ngue bi m'm̄e'u ȳo p̄äh̄a
 x̄ants'o man̄i n'yo. ²⁵ N̄un̄a rá Esp̄iritu Santo di 'dac̄u rá 'da'yo te. Ja
 ts'editho ḡa n'um̄hm̄u ya ngue gue'a rá Esp̄iritu Santo d̄a x̄ännḡah̄u te
 gd̄a n'yoh̄u. ²⁶ Hĩngui s̄a ḡa 'yɛx̄h̄u ya, hĩngui s̄a ḡa n̄junth̄u ya. Hĩngui
 s̄a ḡa n̄seyab̄ah̄u n'na ngu n'naj̄u ya.

6 ¹ Ague m̄a zi c̄u'ah̄u, nu'm̄o ḡa pah̄m̄u ngue bi 'ȳotra ts'oqui n'na
 n̄i amigoh̄u, nu'u n'youi rá Esp̄iritu Santo, gue'u di n̄yau'i'a bi
 'ȳotra ts'oqui'u. D̄a xifi ngue d̄a hyep'u'a te ɔt'e. P̄e gue di n̄ȳa
 man̄h̄uḡi ha di hejpi. Di mf̄adi x̄anho, h̄inga mb̄enn̄b̄u ngue x̄quet'a
 'n̄e'u di n̄jap'u m'm̄efa'u. ² Ngu m̄i'da, ngu m̄i'da, nu'm̄o ḡa nuh̄u te
 h̄emb̄i n'na ngu n'na d̄am̄i nf̄ax̄h̄u. Nu'm̄o ngue ngu'a guí ɔth̄u ya, ya
 guí ɔth̄u'a te rá hya di m̄anda rá Cristo 'm̄o. ³ Nu rá ja'i ɛn̄a ngue s̄uh̄ra
 güenda ngue tates̄e, p̄e h̄inda z̄a to d̄a hyät'i. Sinoque di n̄hyäs̄e 'm̄o
 ngue h̄im̄ma juan̄i te m̄ma. ⁴ N'na ngu n'na'ah̄u d̄am̄i hyac̄s̄e rá güenda
 ngue'm̄o x̄anho te gn̄i 'yoh̄u oque h̄in'na. A nu rá ja'i hac̄ra güenda ngue
 x̄anho te ɔt'e, ya d̄a z̄a di joh̄ya. P̄e h̄ingue masque di joh̄ya ngue d̄a
 d̄enna mm̄ic'̄eiui ngue hĩngui ɔtr̄a mm̄ic'̄eiui tenḡutho ɔt'e. ⁵ Porque n'na
 ngu n'naj̄u h̄ox̄hm̄a xih̄u ngue ḡa hac̄j̄u rá güenda ngue'm̄o x̄anho te dí
 ɔth̄u oque h̄in'na.

⁶ Nu rá ja'i s̄änn̄b̄abi rá hya Oja, jatho ngue d̄a m̄äxr̄a x̄änn̄bate ngue di
 un̄ni te hon̄i.

⁷ N̄un̄a Oja h̄inḡra nt'emb̄i n̄a. H̄ercathoh̄u n̄a, mas̄a m̄i 'ȳena ngue
 hĩngui n̄nu te dí ɔth̄u. Nu te ḡa 'yo rá ja'i, gue'a rá njut'i di n̄ja'a.

⁸ Porque nu rá ja'i ɔtr̄a n̄ts'o so rá mm̄ui, gue'a rá castigo d̄a tho'a. P̄e nu
 rá ja'i hac̄ra 'yu x̄änn̄b̄abi rá Esp̄iritu Santo, gueh̄na rá ja'i para z̄antho
 di un̄na 'da'yo te rá Esp̄iritu Santo n̄a. ⁹ Ogui s̄äyah̄u, ma ḡa ɔth̄u rá n̄ho.
 Porque nu'm̄o h̄inga ns̄äya ngue ḡa ɔth̄u rá n̄ho, d̄a z̄onna pa di
 njurc̄ah̄u. ¹⁰ Jan̄angue n̄up'u d̄a z̄a ḡa ɔth̄u rá n̄ho, ma ḡa ɔrp̄ah̄u rá n̄ho
 ḡátho. P̄e m̄a d̄atho'u m̄a c̄uh̄u n'nat'a m̄a nt'̄ec'̄eih̄u i ja ngue n̄netho ḡa
 ɔrp̄ah̄u rá n̄ho.

¹¹ N̄uḡa dr̄a Pablo, d̄am̄i nuh̄u ya ȳo d̄a letra ḡa oseḡä ya. ¹² A n̄ȳa ȳo
 ja'i di ja ts'edi d̄a hm̄ep̄ya n̄i do'yoh̄u, h̄ontho n̄ne ya ngue d̄a nu man̄ho
 ȳo ja'i. Porque hĩngui n̄ne d̄a z̄a rá n'u tho'u to i m̄ma ngue ya bi
 nhoh̄ȳo ts'oqui ȳo ja'i ngue bi d̄u p'u ja rá pont'i rá Cristo. ¹³ P̄e n̄ȳa ȳo
 x̄änn̄bate ya mh̄m̄ep̄yabi ȳo do'yo, n̄i x̄inga gueh̄ya di ɔt'e te ḡa
 mm̄amp'u ja rá ley ya. H̄ontho n̄ne ya ngue d̄a hm̄ep̄ya'ah̄u n'nam̄hma

ngue nup'u di nya, ya di 'yets'i, da ma gue ya guí øth'u'a ra hmeþya di manda gui 'yøth'u. ¹⁴ Pe nugä hĩndĩ nne gue te gdá 'yexä, hont'a dí nne ga mma ha bi nja gue bi du p'u ja ra pont'i ra Jesucristo. Pe rángue bi du p'u ja ra pont'i, ya hĩn dadi hogä'a ra nts'o ga 'yo yø ja'i ua ja ra ximhäi. A nuya yø ja'i øtra nts'o p'uya, xquet'a hĩngui nnu manhogui.

¹⁵ Nu'mø ya dí n'yohu ra Jesucristo, ya hĩnte di mmuii gue'mø mhmeþya rá do'yo ra ja'i oque hĩn'na. A nu'a di muui ya, gue'a gue da gom'na'yo ma n'yomfēnihu. ¹⁶ A nuya to gätho da hyaxna ra hya dí mmangä, dí nne gue da hyut'a ni mmuihu Oja 'ne di huec'ahu. 'Ne hĩnga høn'athohu, sinoque gätho'u te'o ya yø ja'i Oja.

¹⁷ A nu ra pa di ma p'uya, hĩndĩ nne to da gun'mahyagui. Nuya yø medi n'youi ma do'yo gue xa ungyø ja'i, ja di nequi ua gue rá mefigä ma Hmu Jesús.

¹⁸ Ague ma zi cu'ahu, dí nnegä gue gä di jap'ahu ma Hmuhu Jesucristo. Da ngut'atho.